

Rådet for legeetikk, Norsk neurologisk forening, Norsk ressursgruppe for organdonasjon og Senter for medisinsk etikk inviterer til seminar om dødsriterier

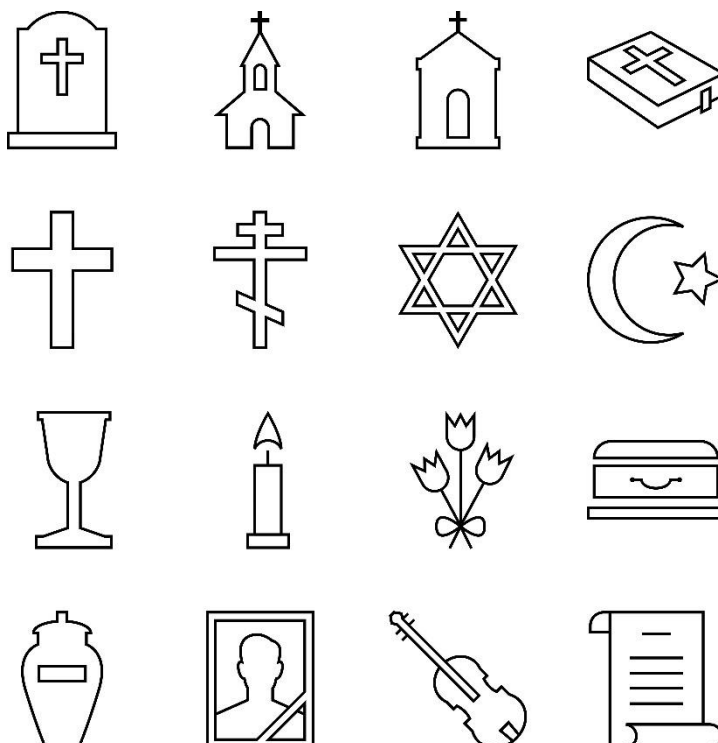
Når er man død?

Seminalet er gratis og åpent for alle. Vi vil gjerne ha påmelding på vårt arrangement på Facebook: <https://www.facebook.com/events/1838275382939577/>

Tid og sted: Tirsdag 21. mai 2019, Kl. 17-21
Litteraturhuset, Amalie Skram, maks 120 personer

Møteleder: Tine Dommerud, journalist, Aftenposten

Bakgrunn/formål med seminaret: Mangler Norge en universell, kontekstuaavhengig dødsdefinisjon? Myndighetene anser det som et medisinsk-faglig spørsmål å avgjøre når en person er død, men i det medisinske fagmiljøet har det ikke vært bred faglig diskusjon om dette temaet. Den teknologiske utviklingen aktualiserer behovet for universelle dødsriterier. Et mer mangfoldig samfunn, dels med økende sekularisering, men også økt innvandring fra ikke-vestlige land, utfordrer også den kulturelle samstemtheten om hva som kjennetegner døden. Formålet med møtet er å belyse ulike syn på spørsmålet «Når er en person død?», få fram ulike synspunkter, og eventuelt også hva man kan enes om på tvers av ulike skillelinjer.

Program

1700-1705 Velkommen v/Svein Aarseth, leder av Rådet for legeetikk

1705-1710 Praktisk informasjon

v/møteleder Tine Dommerud, journalist i Aftenposten

Bolk 1: Døden i samfunnet

1710-1730 Hvorfor og når trenger vi en god dødsdefinisjon?

v/Berge Solberg, professor i medisinsk etikk, Institutt for samfunnsmedisin på NTNU.

Solberg er sekretær i klinisk etikkomite ved St. Olavs hospital og nestleder i Nasjonal forskningsetisk komite for medisin og helsefag. Han underviser legestudenter i medisinsk etikk, og leder undervisningen i forskningsetikk og vitenskapsteori på PhD-utdanningen ved fakultetet.

1730-1750 Dagens lovverk

v/Jørgen Dahlberg, anestesilege og forsker, Senter for medisinsk etikk

1750-1810 Døden i det flerkulturelle samfunn.

Hans Hadders, førsteamanuensis, Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, NTNU.

Han er sykepleier og sosialantropolog. Han har PhD i sosialantropologi gjennomført ved NTNU (2003 – 2008) med tittelen «*Handling death in the intensive care unit: medical practice and multiple ontologies*». Hans forsknings fokus de siste ti årene har dreid seg om ritualisering og praksis rundt døden i forskjellige samfunn og kontekster.

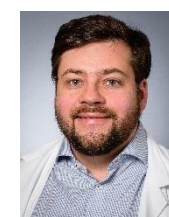
1810-1830 Pause

Bolk 2: Dødsdiagnostikk

1830-1850 Dødsdiagnostikk

v/Morten Horn, overlege i nevrologi, Oslo universitetssykehus, medlem av Rådet for legeetikk.

Han underviser legestudenter i etikk ved livets slutt og organdonasjon, og er aktiv i samfunnsdebatten på områder som aktiv dødshjelp og organdonasjon. Han er 2018-2022 medlem av Rådet for legeetikk.

1850-1910 Dødsprosessen

v/Dag W. Sørensen overlege anestesi OUS, NOROD-medlem

Donasjonsansvarlig lege OUS, Ullevål siden 2005. Klinisk arbeid innen prehospitalt akuttmedisin og intensivmedisin ved OUS, Ullevål.

1910-1920 Kan man være «skinndød»? Diskusjon mellom nevrolog og anestesilog

1920-1940 Pause

Bolk 3: Når et menneske dør

1940-2000 Døden på sykehjemmet

v/Siri Brelin, overlege i palliativ medisin ved Kreftavdelingen, Sykehuset Østfold, og har doktorgrad i palliativ medisin. Hun er spesialist i allmenntilleggsmedisin, og har tidligere jobbet ved sykehjem og som fastlege i nær 20 år. Hun deltok ved revideringen av Legeforeningens Retningslinjer for lindrende sedering. Siri har vært leder i Norsk forening for palliativ medisin, og er nestleder i Rådet for legeetikk.

2000-2020 Døden på intensiv

v/Oona Dunlop, overlege PhD, Akuttmedisinsk avdeling og leder Klinisk etikkomite, Oslo universitetssykehus

2020-2035 Døden på intensivavdelingen. Hvordan ta vare på pasient og pårørende ved livets slutt.

v/Torgunn Bø Syversen, donoransvarlig sykepleier, Oslo universitetssykehus.

Intensivsykepleier OUS, Ullevål. Hun arbeider til daglig i Donorenheten og ved Generell intensiv. Hun er utdannet intensivsykepleier og har en mastergrad i klinisk sykepleievitenskap fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Medlem av Norod fra 2009.

2035-2045 Treng vi en universell dødsdefinisjon?

Diskusjon med Oona Dunlop og Siri Brelin (kan vi finne fram til en dødsdefinisjon som kan fungere både i høy- og lavteknologiske settinger?)

2100 Slutt